

Solters i casats; Numeraris, Agregats, Supernumeraris a l'Opus Dei

«Segons la disponibilitat habitual de cada un per dedicar-se a les tasques de formació i a determinades tasques apostòliques de l'Opus Dei, els fidels de la Prelatura, homes o dones, es denominen Numeraris, Agregats o Supernumeraris, sense formar, per això, classes diverses. Aquesta disponibilitat depèn de les variades i permanents

circumstàncies -personals, familiars, professionals o altres anàlogues- de cadascú».

25/05/2012

En el text de sant Josepmaria que hem citat, apareix una distinció de condicions humanes, reflex també de la universalitat objectiva de l'esperit i l'apostolat de l'Opus Dei, en què convé aturar-se: la pertinença a la Prelatura de persones tant solteres com casades.

Des del començament de l'activitat fundacional, monsenyor Escrivà de Balaguer va advertir que l'esperit de l'Opus Dei no només podia ser viscut en totes les situacions humanes -i per tant, sigui en el matrimoni sigui en el celibat-, sinó també que, per complir la missió que Déu volia que desenvolupés, calia que hi hagués a

l'Opus Dei persones que es comprometessin al celibat, amb la disponibilitat que se'n deriva. En conseqüència, orientà així la tasca fundacional, convidant a comprometre's en celibat apostòlic - segons l'expressió que li agradava emprar- els qui veia que podien tenir aquesta vocació, a la vegada que predicava amb força i claredat el valor cristià del matrimoni. Com a fruit d'aquesta labor apostòlica es desenvolupà l'Opus Dei, en el qual, des del principi, hagué la possibilitat que tant persones cèlibes com casades en formessin part, encara que la manera de pertinença d'uns i d'altres rebés configuracions diverses, de acord amb allò que permetia el dret canònic de l'època, fins a arribar al complet reconeixement que unes i altres podien ser membres de l'Opus Dei de ple dret.

La presència en la Prelatura de persones compromeses en celibat i d'altres casades -o, en termes més amplis, obertes al matrimoni-, juntament amb altres factors de disponibilitat, es reflecteix en l'existència de diverses modalitats o condicions d'incorporació a l'Opus Dei, on hi ha en conseqüència membres Numeraris, Agregats i Supernumeraris. Els Estatuts de l'Opus Dei es refereixen a aquestes diverses modalitats de pertinença a la Prelatura amb les següents paraules: «Segons la disponibilitat habitual de cada un per dedicar-se a les tasques de formació i a determinades tasques apostòliques de l'Opus Dei, els fidels de la Prelatura, homes o dones, es denominen Numeraris, Agregats o Supernumeraris, sense formar, per això, classes diverses. Aquesta disponibilitat depèn de les variades i permanents circumstàncies -

personals, familiars, professionals o altres anàlogues- de cada un.

En els números següents, els Estatuts precisen aquesta indicació general, detallant els trets d'aquestes diverses modalitats de vinculació:

a) S'anomenen Numeraris (o Numeràries) aquells fidels que, en celibat apostòlic, tenen una màxima disponibilitat personal per a les tasques apostòliques peculiars de la Prelatura; poden residir a la seu dels Centres de la Prelatura, per ocupar-se d'aquestes tasques apostòliques i de la formació dels altres fidels de l'Opus Dei.

b) S'anomenen Agregats (o Agregades) els fidels que, en celibat apostòlic, han d'atendre necessitats, concretes i permanents, de caràcter personal, familiar o professional, que els porten, ordinàriament, a viure amb la pròpia família i determinen la seva dedicació a les tasques

apostòliques o de formació a l'Opus Dei.

c) S'anomenen Supernumeraris (o Supernumeràries) els fidels de la Prelatura -casats o solters, però en tot cas sense compromís de celibat- que, amb la mateixa vocació divina que els altres, participen plenament en l'apostolat de l'Opus Dei, amb la disponibilitat, pel que fa a les activitats apostòliques, que resulta compatible amb el compliment de les obligacions familiars, professionals i socials.

Es tracta -com pot advertir-se per la descripció realitzada- de determinacions personals de la vocació a l'Opus Dei, dependents de circumstàncies personals objectives i permanents de disponibilitat per dedicar-se a les activitats necessàries per a la vida institucional de l'Obra, sense que tinguin en cap sentit la significació de graus de vinculació

amb l'Opus Dei o de més o menys afany cristià. Importa, en efecte, deixar molt clar que aquesta diversitat de disponibilitats per a tasques concretes pressuposa una identitat de vocació peculiar en tots els fidels de l'Opus Dei, «perquè -sigui quin sigui l'estat civil de la persona- és plena la seva dedicació a la feina i al fidel compliment dels seus propis deures d'estat, segons l'esperit de l'Opus Dei». El primer dels números que els Estatuts dediquen a parlar dels fidels de la Prelatura remarca repetides vegades i amb força aquesta realitat: tots aquells que s'incorporen a la Prelatura ho fan «moguts per la mateixa vocació divina», de manera que -insisteix- «tots es proposen la mateixa finalitat apostòlica, viuen un únic esperit i idèntica praxi ascètica».

Estem davant d'una qüestió capital, que fou reiterada innombrables

vegades pel fundador, que va excloure qualsevol terminologia (per exemple, les expressions «classes de membres» o «categories de membres»), que pogués evocar, encara que fos de lluny, la idea d'un trencament de la unitat de vocació. És precisament en i mitjançant la pròpia situació en el món com tots i cada un dels membres de l'Opus Dei realitzen la missió cristiana de difondre la crida universal a la santedat i d'ajudar els altres a seguir-la en la vida concreta. Una mateixa espiritualitat, una idèntica missió, un mateix caràcter definitiu i omnicomprensiu de l'existència personal configuren una plena identitat de vocació peculiar en totes les dimensions, des de la plena crida a la santedat i a l'apostolat fins a la realització d'aquesta crida en el context de la secularitat".

Cal assenyalar, d'altra banda, i el fet segueix estant relacionat amb la

unitat de vocació, que el carisma del celibat constitueix, en els Numeraris i Agregats de l'Opus Dei -com a tot home o dona que rep aquest carisma-, una dimensió integrant de la vocació personal, sense ser una dimensió peculiar de la vocació a l'Opus Dei. No es tracta, òbviament, que Déu «primer» cridi al celibat i «després» a l'Opus Dei (la vocació personal és única), sinó que Déu crida a l'Opus Dei tant a persones en celibat com en matrimoni, i tant en un cas com en l'altre es tracta de dimensions vocacionals, com per als altres cristians.

Pel que fa a la condició matrimonial, sant Josepmaria Escrivà ensenya amb claredat que «el matrimoni no és, per a un cristià, una simple institució social, ni molt menys un remei per a les debilitats humanes: és una autèntica vocació sobrenatural. Sagrament gran en Crist i en l'Església, diu Sant Pau (*Ef*

V, 32), i, ahora i inseparablement, contracte que un home i una dona fan per sempre, perquè -vulguem o no- el matrimoni instituït per Jesucrist és indissoluble: signe sagrat que santifica, acció de Jesús, que envaeix l'ànima dels qui es casen i els convida a seguir-lo, transformant tota la vida matrimonial en un caminar diví a la terra».

Des del principi de l'Opus Dei, el fundador predicà aquesta dimensió vocacional del matrimoni cristià, com ja hem assenyalat i reflecteixen altres textos, com el següent: «Hem de tenir un gran respecte i veneració per l'estat matrimonial, que és noble i sant - *sacramentum hoc magnum est* (*Ephes . V, 32*), el matrimoni és un gran sacrament- i nosaltres ho veiem com un camí vocacional més, com una participació meravellosa en el poder creador de Déu».

Immediatament després, en aquesta mateixa Carta, assenyala, remetent-se a la tradició, que «és doctrina certa de fe que, en si mateixa, la vocació a la virginitat és més alta». No és possible aquí afrontar el tema gens fàcil d'allò que comunament es pensa de la raó i significat d'aquest ésser més alta la vocació a la virginitat que la vocació matrimonial. En qualsevol cas, s'ha d'afirmar que no significa que els casats estiguin cridats a una santedat de segona categoria (expressió, d'altra banda, teològicament absurda). No només perquè, com va escriure Climent d'Alexandria, «veritablement superior és qui, enmig de les temptacions i cures que proporcionen la dona, els fills, els criats i les riqueses, assoleix dominar la sensualitat i el dolor, i roman unit a Déu per l'amor», sinó a més perquè el matrimoni i la família -per als qui tenen aquesta vocació- són mitjà de santedat: és a dir, no un lloc on

«malgrat tot» hom pot romandre unit a Déu, sinó mitjà i camí per a aquesta unió. En resum, «per a cada un, el més perfecte és -sempre i només- fer la voluntat de Déu».

Pertany, doncs, a la substància teològica del fenomen pastoral de l'Opus Dei el fet que els Numeraris i Agregats (cèlibes, amb especial disponibilitat per unes o altres tasques, etc.) no són el paradigma de membre de l'Opus Dei, del qual la figura dels Supernumeraris -que són lògicament la majoria- seria una aproximació. Tots -repetim-ho- tenen la mateixa vocació peculiar a la santedat i a l'apostolat.

Fernando Ocáriz

casats-numeraris-agregats-
supernumeraris-a-lopus-dei/
(30/03/2026)